ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1976

Vyhlásené: 18.11.1976 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

**131**

# VYHLÁŠKA
**ministra zahraničných vecí**
z 23. augusta 1976
**o Dohovore o uznávaní rozvodov a zrušení manželského spolužitia**

Dňa 1. júna 1970 bol v Haagu na XI. zasadaní Haagskej konferencie o medzinárodnom súkromnom práve dojednaný Dohovor o uznávaní rozvodov a zrušení manželského spolužitia.

V mene Československej socialistickej republiky bol Dohovor podpísaný v Haagu 6. februára 1975.

S Dohovorom vyslovilo súhlas Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky a prezident republiky ho ratifikoval s výhradou k článku 19 ods. 1, podľa ktorej si Československá socialistická republika vyhradzuje právo neuznať rozvod alebo zrušenie manželského spolužitia medzi dvoma manželmi, ktorí v čase rozhodnutia boli výlučne jej štátnymi občanmi, ak sa postupovalo podľa iného práva než toho, ktoré určuje československé medzinárodné súkromné právo, pokiaľ by postup podľa tohto práva neviedol k tomu istému výsledku, ako keby sa postupovalo podľa uvedeného právneho poriadku, a s výhradou k článku 24, podľa ktorej sa Dohovor nebude vzťahovať na rozvody alebo na zrušenia manželského spolužitia, ku ktorým došlo pred nadobudnutím platnosti Dohovoru pre Československú socialistickú republiku.

Ratifikačná listina Československej socialistickej republiky bola uložená na Ministerstve zahraničných vecí Holandského kráľovstva, depozitára Dohovoru, 12. mája 1976.

Dohovor nadobudol platnosť pre Československú socialistickú republiku na základe svojho článku 27 ods. 2 dňom 11. júla 1976.

Český preklad Dohovoru sa vyhlasuje súčasne.*)

**Minister:**

**Ing. Chňoupek v. r.**

## DOHOVOR o uznávaní rozvodov a zrušení manželského spolužitia

Zmluvné štáty tohto Dohovoru,

prajúc si uľahčiť uznávanie rozvodov a zrušení manželského spolužitia, ku ktorým došlo na ich území,

rozhodli sa uzavrieť za týmto účelom dohovor a dohodli sa na týchto ustanoveniach:

### Článok 1

Tento Dohovor sa vzťahuje na uznávanie rozvodov a zrušení manželského spolužitia v jednom zmluvnom štáte, ku ktorým došlo v druhom zmluvnom štáte v dôsledku súdneho alebo iného konania v tomto štáte úradne uznaného a ktoré tam majú zákonnú platnosť.

Dohovor sa nevzťahuje na výroky o vine ani na iné vedľajšie výroky uvedené v rozhodnutí o rozvode alebo zrušení manželského spolužitia, najmä sa nevzťahuje na výrok o peňažných záväzkoch alebo starostlivosti o deti.

### Článok 2

Pokiaľ z iných ustanovení tohto Dohovoru nevyplýva niečo iné, budú sa tieto rozvody a zrušenia manželského spolužitia uznávať vo všetkých zmluvných štátoch, ak v štáte, v ktorom bol podaný návrh na rozvod alebo zrušenie manželského spolužitia, ku dňu podania žiadosti:

1. mal odporca svoje bydlisko, alebo
2. navrhovateľ tam mal svoje bydlisko a okrem toho bola splnená jedna z týchto podmienok:
   a) toto bydlisko nemal kratšie ako 1 rok pred podaním návrhu,
   b) manželia tam mali posledné spoločné bydlisko alebo
3. obaja manželia boli príslušníkmi tohto štátu, alebo
4. navrhovateľ bol príslušníkom tohto štátu a okrem toho bola splnená jedna z týchto podmienok:
   a) navrhovateľ tam mal svoje bydlisko, alebo
   b) mal tam svoje bydlisko nepretržite jeden rok, ktorý spadá aspoň čiastočne do dvojročného obdobia predchádzajúceho podaniu návrhu, alebo
5. navrhovateľ vo veci rozvodu bol príslušníkom tohto štátu a okrem toho boli splnené obe tieto ďalšie podmienky:
   a) navrhovateľ bol prítomný v tomto štáte ku dňu podania návrhu a
   b) manželia mali posledné spoločné bydlisko v štáte, ktorého právo v čase podania návrhu neuznávalo rozvod.

### Článok 3

Ak právomoc vo veci rozvodu alebo zrušenia manželského spolužitia môže byť v štáte pôvodu založená na bydlisku, potom výrazom „bydlisko“ v článku 2 sa rozumie bydlisko v zmysle, v akom sa tento názov chápe v uvedenom štáte.

Predchádzajúci odsek sa však nevzťahuje na bydlisko manželky, ak je podľa zákona odvodené od bydliska jej manžela.

### Článok 4

Ak došlo k protinávrhu, povolí sa rozvod alebo zrušenie manželského spolužitia na základe pôvodného návrhu alebo protinávrhu za predpokladu, že návrh alebo protinávrh spĺňa podmienky článku 2 alebo 3.

**Článok 5**

Ak sa zrušenie manželského spolužitia zmení v zmysle ustanovení tohto Dohovoru v štáte pôvodu na rozvod, nemožno uznanie rozvodu odmietnuť z dôvodu, že v čase začatia rozvodového konania neboli splnené podmienky ustanovené v článku 2 alebo 3.

**Článok 6**

Ak odporca bol v konaní činný, sú orgány štátu, v ktorom sa o uznanie rozvodu alebo zrušenia manželského spolužitia žiada, viazané skutkovými zisteniami, na ktorých bola právomoc založená. Uznanie rozvodu alebo zrušenia manželského spolužitia nemožno odmietnuť z toho dôvodu,

a) že podľa právneho poriadku štátu, kde sa o také uznanie žiada, by nebol rozvod alebo zrušenie manželského spolužitia pri použití rovnakých skutočností prípustný;

b) že sa použilo iné právo, než ktoré sa malo použiť podľa pravidiel medzinárodného súkromného práva tohto štátu.

S výhradou toho, čo je nevyhnutné na uplatnenie ďalších ustanovení tohto Dohovoru, nemôžu orgány štátu, v ktorom sa o uznanie rozvodu alebo zrušenia manželského spolužitia žiada, preskúmavať rozhodnutie vo veci samej.

**Článok 7**

Zmluvné štáty môžu odmietnuť uznanie rozvodu medzi manželmi, ktorí v čase, keď k nemu došlo, boli výlučne príslušníkmi štátov, ktorých zákonodarstvo rozvod nepozná.

**Článok 8**

Ak s prihliadnutím na všetky okolnosti neboli vykonané náležité opatrenia, aby bol odporca informovaný o návrhu na rozvod alebo zrušenie manželského spolužitia, alebo ak odporca nemohol uplatniť svoje práva, môže sa uznanie rozvodu alebo zrušenia manželského spolužitia odmietnuť.

**Článok 9**

Zmluvné štáty môžu odmietnuť uznanie rozvodu alebo zrušenia manželského spolužitia, ak je nezlučiteľné so skorším rozhodnutím týkajúcim sa manželského stavu účastníkov a také rozhodnutie bolo vynesené v štáte, v ktorom sa o uznanie žiada, alebo v ktorom boli uznané, alebo v ktorom sú splnené podmienky uznania.

**Článok 10**

Zmluvné štáty môžu odmietnuť uznanie rozvodu alebo zrušenia manželského spolužitia, ak je také uznanie zjavne nezlučiteľné s ich verejným poriadkom.

**Článok 11**

Štát, ktorý je povinný uznať rozvod na základe tohto Dohovoru, nemôže žiadnemu z manželov zakázať uzavrieť nové manželstvo z dôvodov, že právo iného štátu tento rozvod neuznáva.

**Článok 12**

Konanie o rozvod alebo zrušenie manželského spolužitia môže byť v každom zmluvnom štáte zastavené, ak manželský stav niektorého z účastníkov je predmetom konania v inom zmluvnom štáte.

**Článok 13**

Pokiaľ ide o rozvody alebo zrušenia manželského spolužitia, ktoré boli povolené alebo o uznanie ktorých sa žiada v zmluvných štátoch, ktoré v tejto oblasti majú dva alebo viaceré právne poriadky platiace v rôznych územných celkoch,

1. každý odkaz na právo štátu pôvodu znamená odkaz na právo územia, na ktorom došlo k rozvodu a zrušeniu manželského spolužitia,
2. každý odkaz na právo uznávajúceho štátu znamená odkaz na právo súdu, kde sa konanie vykonáva, a
3. každý odkaz na bydlisko alebo pobyt v štáte pôvodu znamená odkaz na bydlisko alebo pobyt na území, na ktorom došlo k rozvodu alebo zrušeniu manželského spolužitia.

**Článok 14**

Ak štát pôvodu má v oblasti rozvodov alebo zrušení manželského spolužitia dva alebo viaceré právne poriadky platiace v rôznych územných celkoch, potom na účely článku 2 a 3

1. platí článok 2 ods. 3 za predpokladu, že oba manželia boli príslušníkmi štátu, ktorého súčasťou je územný celok, v ktorom došlo k rozvodu alebo zrušeniu manželského spolužitia bez ohľadu na trvalý pobyt manželov;
2. platí článok 2 ods. 4 a 5 za predpokladu, že navrhovateľ bol príslušníkom štátu, ktorého súčasťou je územný celok, v ktorom došlo k rozvodu alebo zrušeniu manželského spolužitia.

**Článok 15**

Pokiaľ ide o zmluvný štát, ktorý má v oblasti rozvodu alebo zrušenia manželského spolužitia dva alebo viaceré právne poriadky platné pre rôzne kategórie osôb, každý odkaz na právo tohto štátu znamená odkaz na právny poriadok ustanovený právom tohto štátu.

**Článok 16**

Ak pri vykonávaní tohto Dohovoru treba brať do úvahy právo iného štátu (či už je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, alebo nie) než štátu pôvodu alebo uznávajúceho štátu a právo tohto štátu má v oblasti rozvodu alebo zrušenia manželského spolužitia dva alebo viaceré právne poriadky s územnou alebo osobnou pôsobnosťou, treba sa odvolať na právny poriadok ustanovený právom tohto štátu.

**Článok 17**

Tento Dohovor nebráni zmluvnému štátu, aby pri uznávaní rozvodov a zrušení manželského spolužitia, ku ktorým došlo v cudzine, použil právne predpisy priaznivejšie pre toto uznanie.

**Článok 18**

Tento Dohovor sa nedotýka použitia iných dohovorov, ktorých stranami sú alebo budú jeden alebo viaceré zmluvné štáty, ak obsahujú ustanovenia o veciach upravených týmto Dohovorom.

Zmluvné štáty však neuzavrú v tejto veci iné dohovory, ktoré by boli nezlučiteľné s úpravou podľa tohto Dohovoru, ledaže by to bolo odôvodnené osobitnými dôvodmi, ktoré vyplývajú z územných alebo iných zväzkov; bez ohľadu na ustanovenia takých dohovorov sú zmluvné štáty povinné uznať v zmysle tohto Dohovoru rozvody a zrušenia manželského spolužitia, ku ktorým došlo v zmluvných štátoch, ktoré nie sú stranami takých iných dohovorov.

**Článok 19**

Najneskoršie pri ratifikácii alebo prístupe si môže každý štát vyhradiť právo

1. neuznať rozvod alebo zrušenie manželského spolužitia medzi dvoma manželmi, ktorí v čase rozhodnutia boli výlučne jeho štátnymi príslušníkmi, ak sa postupovalo podľa iného práva, než ktoré určuje jeho medzinárodné súkromné právo, pokiaľ by postup podľa tohto práva neviedol k tomu istému výsledku, ako keby sa postupovalo podľa uvedeného právneho poriadku;
2. neuznať rozvod medzi manželmi, ktorí v čase rozhodnutia mali (obaja) trvalé bydlisko v štátoch, ktorých právne poriadky nepoznajú rozvod. Štát, ktorý uplatní výhradu uvedenú v tomto odseku, nebude môcť odmietnuť uznanie podľa článku 7.

**Článok 20**

Zmluvný štát, ktorého právny poriadok nepozná rozvod, môže si najneskoršie pri ratifikácii alebo prístupe vyhradiť právo neuznať rozvod, ak v čase, keď k rozvodu došlo, bol jeden z manželov príslušníkom štátu, ktorého právny poriadok rozvod neuznáva.

Táto výhrada bude mať účinok iba do času, než právny poriadok štátu, ktorý ju uplatňuje, nezavedie rozvod.

**Článok 21**

Zmluvný štát, ktorého právny poriadok nepozná zrušenie manželského spolužitia, môže si najneskoršie pri ratifikácii alebo prístupe vyhradiť právo neuznať zrušenie manželského spolužitia, ak v čase, keď došlo k zrušeniu manželského spolužitia, bol jeden z manželov príslušníkom zmluvného štátu, ktorého právny poriadok nepozná zrušenie manželského spolužitia.

**Článok 22**

Zmluvný štát môže kedykoľvek vyhlásiť, že niektoré skupiny osôb, ktoré majú jeho štátnu príslušnosť, sa nemusia považovať na účely tohto Dohovoru za jeho štátnych príslušníkov.

**Článok 23**

Zmluvný štát, ktorý má v oblasti rozvodov alebo zrušení manželského spolužitia dva alebo viaceré právne poriadky, môže pri podpise, ratifikácii alebo prístupe vyhlásiť, že sa tento Dohovor vzťahuje buď na všetky tieto právne poriadky, alebo iba na jeden, alebo na niekoľko z nich, a môže kedykoľvek toto vyhlásenie pozmeniť iným vyhlásením.

Tieto vyhlásenia sa oznámia Ministerstvu zahraničných vecí Holandska a výslovne sa v nich uvedie vymedzenie právnych poriadkov, na ktoré sa Dohovor vzťahuje.

Zmluvný štát môže odmietnuť uznanie rozvodu alebo zrušenia manželského spolužitia, ak ku dňu, ku ktorému sa uznanie vyžaduje, nemožno Dohovor uplatniť na právny poriadok, na základe ktorého došlo k tomuto rozvodu alebo zrušeniu manželského spolužitia.

**Článok 24**

Tento Dohovor sa použije bez ohľadu na čas, v ktorom došlo k rozvodu alebo zrušeniu manželského spolužitia.

Zmluvný štát si však môže najneskoršie pri ratifikácii alebo prístupe vyhradiť, že tento Dohovor sa nebude vzťahovať na rozvody alebo zrušenia manželského spolužitia, ku ktorým došlo predo dňom, keď Dohovor v tomto štáte nadobudol platnosť.

**Článok 25**

Najneskoršie pri ratifikácii alebo prístupe môže každý štát urobiť jednu alebo viac výhrad ustanovených v článkoch 19, 20, 21 a 24 tohto Dohovoru. Iné výhrady sa nepripúšťajú.

Pri oznámení o rozšírení Dohovoru podľa článku 29 môže zmluvný štát takisto urobiť jednu alebo viac uvedených výhrad s účinkom obmedzeným na územia alebo niektoré z území, na ktoré sa rozšírenie vzťahuje.

Každý zmluvný štát môže kedykoľvek zrušiť výhradu, ktorú predtým urobil. Zrušenie tejto výhrady oznámi Ministerstvu zahraničných vecí Holandska.

Účinok výhrady sa skončí šesťdesiateho dňa po oznámení uvedenom v predchádzajúcom odseku.

**Článok 26**

Tento Dohovor je otvorený na podpis štátom zastúpeným na XI. zasadaní Haagskej konferencie o medzinárodnom súkromnom práve.

Dohovor podlieha ratifikácii a ratifikačné listiny sa uložia na Ministerstve zahraničných vecí Holandska.

**Článok 27**

Tento Dohovor nadobudne platnosť šesťdesiatym dňom po uložení tretej ratifikačnej listiny podľa článku 26 ods. 2.

Dohovor nadobudne platnosť pre každý štát, ktorý ho bude ratifikovať neskoršie, šesťdesiatym dňom po uložení ratifikačnej listiny.

**Článok 28**

Štát nezastúpený na XI. zasadaní Haagskej konferencie o medzinárodnom súkromnom práve, ktorý je členom tejto konferencie alebo Organizácie Spojených národov alebo členom jej odbornej organizácie alebo zmluvnou stranou Štatútu Medzinárodného súdneho dvora, môže pristúpiť k tomuto Dohovoru po jeho nadobudnutí platnosti podľa článku 27 ods. 1.

Listina o prístupe sa uloží na Ministerstve zahraničných vecí Holandska.

Prístup je účinný iba vo vzťahoch medzi pristupujúcim štátom a zmluvnými štátmi, ktoré vyhlásia, že s prístupom súhlasia. Toto vyhlásenie sa uloží na Ministerstve zahraničných vecí Holandska, ktoré diplomatickou cestou zašle každému zmluvnému štátu jeho overený odpis.

Dohovor nadobudne platnosť medzi pristupujúcim štátom a štátom, ktorý vyhlásil, že s prístupom súhlasí, šesťdesiatym dňom po uložení vyhlásenia o súhlase.

**Článok 29**

Každý štát môže pri podpise, ratifikácii alebo prístupe vyhlásiť, že tento Dohovor sa vzťahuje buď na všetky územia, ktoré z medzinárodného hľadiska zastupuje, alebo na jedno, alebo niekoľko z nich. Toto vyhlásenie sa stane účinným v čase, keď Dohovor pre tento štát nadobudne platnosť.

Po tomto čase sa musí každé rozšírenie tejto pôsobnosti oznámiť Ministerstvu zahraničných vecí Holandska.

Rozšírenie má účinok iba vo vzťahoch medzi zmluvnými štátmi, ktoré vyhlásia, že súhlasia s týmto rozšírením. Toto vyhlásenie sa uloží na Ministerstve zahraničných vecí Holandska, ktoré diplomatickou cestou zašle každému zmluvnému štátu jeho overený odpis.

Rozšírenie nadobudne účinnosť vo všetkých prípadoch šesťdesiatym dňom po uložení vyhlásenia o súhlase.

**Článok 30**

Tento Dohovor bude platiť päť rokov odo dňa nadobudnutia platnosti podľa článku 27 ods. 1, a to aj pre štáty, ktoré ho budú neskoršie ratifikovať alebo k nemu neskoršie pristúpia.

Ak nedôjde k výpovedi, platnosť Dohovoru sa mlčky predĺži vždy o päť rokov.

Výpoveď sa musí oznámiť aspoň šesť mesiacov pred uplynutím päťročného obdobia Ministerstvu zahraničných vecí Holandska. Výpoveď možno obmedziť na niektoré územia, na ktoré sa Dohovor vzťahuje.

Účinky výpovede sa obmedzujú iba na štát, ktorý Dohovor vypovedal. Pre ostatné zmluvné štáty zostáva Dohovor v platnosti.

**Článok 31**

Ministerstvo zahraničných vecí Holandska oznámi štátom uvedeným v článku 26 a štátom, ktoré pristúpia k Dohovoru podľa ustanovení článku 28,

a) podpisy a ratifikácie podľa článku 26,

b) čas, v ktorom tento Dohovor nadobudne platnosť podľa článku 27 ods. 1,

c) prístupy podľa článku 28 a čas ich účinnosti,

d) rozšírenia podľa článku 29 a čas ich účinnosti,

e) výpovede podľa článku 30,

f) výhrady a zrušenia výhrad podľa článkov 19, 20, 21, 24 a 25,

g) vyhlásenia podľa článkov 22, 23, 28 a 29.

Na dôkaz toho podpísaní zástupcovia, patrične splnomocnení, podpísali tento Dohovor.

Dané v Haagu 1. júna 1970 vo francúzskom a anglickom jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré bude uložené v archíve vlády Holandska a ktorého overený odpis sa odovzdá diplomatickou cestou každému štátu zastúpenému na XI. zasadaní Haagskej konferencie o medzinárodnom súkromnom práve.

*) Tu sa uverejňuje slovenský preklad.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.